

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 6. svibnja 2026.

Analiza odluke

M.H. protiv Hrvatske
zahtjevi br. 37199/21 i 7332/22

čl. 6. Konvencije – pravo na sud

*Unatoč neuspjehu podnositeljice da naplati uzdržavanje od oca,
nadležna tijela poduzela su dostatne i primjerene mjere, ispunila pozitivnu obvezu
na temelju članka 6. Konvencije nedopušten*

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud), zasjedajući u odboru od tri suca, 3. srpnja 2025. donio je odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositeljice koja je tvrdila da je nemogućnost ishođenja isplate neplaćenih iznosa uzdržavanja dovela do povrede njezinog prava na pošteno suđenje zajamčenog Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Godine 2011. Općinski građanski sud u Zagrebu pravomoćno je odlučio da će podnositeljica živjeti s majkom te je ocu S.H.-u naložio plaćanje uzdržavanja. Budući da otac tu obvezu nije uredno izvršavao, majka je 2014. podnijela kaznenu prijavu Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu zbog kaznenog djela povrede dužnosti uzdržavanja. Nakon provedenih izvida podignuta je optužnica pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu (dalje: OKS Zagreb), koji je 2017. donio osuđujuću presudu i S.H.-u izrekao uvjetnu osudu uz poseban uvjet podmirjenja zaostalih obveza i redovitog plaćanja uzdržavanja ubuduće. Presuda je iste godine postala pravomoćna. Zbog daljnjeg neurednog ispunjavanja obveza 2017. pokrenut je i drugi kazneni postupak. U 2018. godini OKS Zagreb ponovno je proglasio oca krivim te mu izrekao uvjetnu osudu s obvezom podmirjenja duga i redovitog plaćanja uzdržavanja. Tijekom 2018. i 2019. probacijska služba izvještavala je sud o djelomičnom podmirivanju duga i redovitom plaćanju tekućih obveza. U siječnju 2020. podnositeljica i državno odvjetništvo predložili su opoziv prve uvjetne osude jer okrivljenik nije podmirio dug iz zaostalih obveza niti je redovito plaćao uzdržavanje. OKS Zagreb odbio je prijedlog smatrajući da je u lipnju 2020. istekao zakonski rok za opoziv, a Županijski sud u Zagrebu potvrdio je takvo stajalište. U odnosu na drugu uvjetnu osudu, OKS Zagreb 2021. nije opozvao osudu, već je produljio rok za ispunjenje posebne obveze. U svojoj odluci sud je osobito istaknuo da je S.H. od donošenja presude iz 2018. redovito plaćao uzdržavanje, kako je određeno presudom iz 2011., sve do ožujka 2021., kada mu je dijagnosticiran karcinom s metastazama, zbog čega mu je utvrđen status osobe s invaliditetom. Presuda donesena u kolovozu 2021. otpremljena je tek u prosincu iste godine, ali S.H.-u nikada nije dostavljena jer je u međuvremenu preminuo. Nakon njegove smrti kazneni postupak je 2023. obustavljen.

Ujedno, rješenjem Centra za socijalnu skrb podnositeljici je 2013. godine priznato pravo na privremeno uzdržavanje u upravnom postupku kojeg je u njezino ime inicirala majka. Predmetnu financijsku naknadu podnositeljica je primala do 2016.

Pred Europskim sudom podnositeljica je prigovorila da su nacionalna tijela propustila osigurati izvršenje pravomoćne presude građanskog suda u njezinu korist, čime je povrijeđeno njezino pravo na pošteno suđenje te pravo na djelotvoran pravni lijek. Smatrala je i da je taj propust doveo do povrede njezina prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života jer je tijekom djetinjstva bila lišena financijske potpore na koju je imala pravo.

Sukladno dobro utvrđenoj praksi Europskog suda izvršenje pravomoćnih i obvezujućih presuda koje je donio bilo koji nacionalni sud smatra se sastavnim dijelom „prava na sud“ zajamčenog člankom 6. Konvencije ([Hornsby protiv Grčke](#)¹, 19. ožujka 1997., stavak 40., Izvještaji o presudama i odlukama 1997-II). Međutim, time državama ugovornicama nije nametnuta pozitivna obveza izvršiti svaku presudu građanskopravnog karaktera bez uzimanja u obzir posebnih okolnosti predmeta ([Kalogeropoulou i drugi protiv Grčke i Njemačke \(odl.\)](#), br. 59021/00, 12. prosinca 2002.). U predmetima u kojima je dužnik privatna osoba, države ugovornice imaju obvezu poduzeti razumne i učinkovite mjere radi osiguranja izvršenja presuda. To je obveza sredstava, a ne rezultata. Stoga, iako su države obvezane uspostaviti pravni poredak i mehanizme primjenom kojih se može ostvariti izvršenje presuda, u predmetima u kojima jedna privatna stranka nije uspjela ovršiti drugu, zadatak Europskog suda nije ispitivati funkcionalnost pravnog uređenja u cjelini, već utvrditi jesu li konkretne mjere koje su poduzela državna tijela radi pomaganja ovrhovoditelju bile primjerene i dostatne ([Matrakas i drugi protiv Poljske i Grčke](#), br. 47268/06, stavak 151., 7. studenoga 2013.).

Primjenjujući ta načela na činjenice ovog predmeta, Europski sud je primijetio da je otac podnositeljice u dva navrata bio kazнено osuđen te mu je prijetila zatvorska kazna ako ne bi redovito plaćao uzdržavanje i podmirio dug. Stoga ne može se reći da su se hrvatska tijela suzdržavala primijeniti sankcije te da nisu ispunila svoje obveze iz članka 6. stavka 1. Konvencije (*a contrario*, [Pini i drugi protiv Rumunjske](#), br. 78028/01 i 78030/01, odlomci 186. i 188., ECHR 2004-V (izvatci)). Pritom je Europski sud smatrao relevantnom činjenicu da je nakon druge osude dužnik počeo redovitije plaćati uzdržavanje te djelomično podmirivati dug, što je ukazivalo da su primijenjeni kaznenopravni mehanizmi imali određeni učinak.

U odnosu na prigovor podnositeljice da je zbog odugovlačenja OKS Zagreb postalo nemoguće opozvati prvu uvjetnu osuda, Europski sud je prihvatio da je došlo do kašnjenja nacionalnih vlasti, ali je ocijenio da to samo po sebi nije dovelo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije. Naime, podnositeljica je na raspolaganju imala daljnje pravne mehanizme, koje je i iskoristila a koji su rezultirali novom osudom S.H.-a. Isto tako, Europski sud je utvrdio da je OKS Zagreb propustio na vrijeme otpremiti presudu kojom je S.H.-u produžen rok za ispunjenje svojih obveza prema podnositeljici zbog zdravstvenog stanja. Iako je taj postupovni propust vrijedan žaljenja, prema utvrđenju Suda nije podnositeljici nanio nikakvu štetu.

Ocjenjujući specifične okolnosti ovog predmeta, Europski sud je posebnu težinu dao zdravstvenom stanju dužnika. U okolnostima njegove teške bolesti i invaliditeta, opoziv uvjetne osude i upućivanje na izdržavanje kazne zatvora ne bi nužno povećalo izgleda za naplatu duga, već bi moglo dodatno umanjiti njegovu sposobnost ostvarivanja prihoda. Čak i pod pretpostavkom da je otac podnositeljice pristao raditi u zatvoru, njegova mogućnost zarade

¹ Sažetak presude dostupan je i na [hrvatskom jeziku](#).

iznosa potrebnog za namirenje obveze uzdržavanja i duga bila bi upitna². Ujedno, izvršavanje zatvorske kazne nakon što se razbolio vjerojatno bi samo pogoršalo zdravstveno stanje S.H.-a i smanjilo njegovu mogućnost za rad, zbog čega se ne može reći da bi donošenje takve odluke bilo u najboljem interesu podnositeljice.

Konačno, a u odnosu na prigovor podnositeljice da je zbog propusta provođenja ovrhe bila lišena financijske potpore, Europski sud je uzeo u obzir da je podnositeljici bilo priznato pravo na privremeno uzdržavanje kroz sustav socijalne skrbi, čime su negativne posljedice neplaćanja bile ublažene.

Uzimajući u obzir da su hrvatska tijela aktivirala kaznenopravne mehanizme radi osiguranja izvršenja presude, da su ti mehanizmi imali određeni učinak te da eventualni postupovni propusti nisu proizveli stvaran i odlučujući utjecaj na položaj podnositeljice, Europski sud zaključio je da je Hrvatska ispunila svoje pozitivnu obvezu na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, poduzevši u konkretnim okolnostima primjerene i dostatne mjere.

Slijedom toga, proglasio je zahtjev nedopuštenim kao očito neosnovan.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2026. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

² Naime, sukladno članku 84. Zakona o izvršenju kazne zatvora, osnovica za izračun naknade za rad zatvorenika iznosila je 20% od bruto osnovice za obračun plaća državnih službenika i namještenika.